

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122204806
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122204806.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci K. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. I. XXX, o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení, o odvolaní K. P. proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 22. júla 2022, č. k. 32Pu/6/2022-14 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie začal bez návrhu konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania K. P. v zdravotníckom zariadení. Ustanovil mu pre toto konanie opatrovníka W. C., nar. XX.XX.XXXX trvale bytom H. R. C. XXX. Rozhodol, že prevzatie K. P. do zdravotníckeho zariadenia je prípustné. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Fakultná nemocnica T. (ďalej len „zdravotnícke zariadenie“) dňa 20.07.2022 tamojšiemu súdu oznámila, že dňa 19.07.2022 o 20.20 hod. bol na psychiatrickú kliniku prijatý umiestnený K. P., ktorý pri prijatí s hospitalizáciou nesúhlasil a informovaný súhlas nepodpísal. V zmysle § 253 a § 254 ods. 2 CMP začal konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania v ústave. K. P. si v konaní zvolil zástupcu K. N., ktorého súd prvej inštancie následne kontaktoval a ktorý uviedol, že nemá informácie o aktuálnom zdravotnom stave umiestneného, ani o jeho súčasnej životnej situácii, preto nesúhlasil s výkonom funkcie jeho opatrovníka na toto konanie. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie za opatrovníka umiestnenému ustanovil jeho bratranca, ktorý s ustanovením súhlasil. Súd prvej inštancie vypočul ošetrujúcu lekárku, K. D.. Oboznámil sa s okolnosťami, za ktorých bol umiestnený prijatý na psychiatrickú kliniku. Súd takto zistil, že umiestnený bol dňa 19.07.2022 privezený políciou a RZP. Polícia bola privolaná na základe žiadosti susedov, že umiestnený je hlučný, rušivý, opakovane sa vyhráža obesením, chcel lano, mal pripravené nože, tiež strelnú zbraň. Aj podľa údajov bývalej manželky sa ho táto bojí, v opitosti býva agresívny, šoféruje.

2. Súd prvej inštancie takto zistil, že umiestnený je bez poruchy vedomia, prejavuje sa u neho afektívna labilita, dysforická, vysoká intrapsychická tenzia, abúzus alkoholu s rozvojom závislosti, v ebrietach vyhrážanie sa suicidom, homicídiom, má poruchy správania v opitosti (verbálna brachiálna agresivita, šoférovanie pod vplyvom alkoholu). Predpokladaná diagnóza je závislosť od alkoholu, manický syndróm k doriešeniu. Ide o 1. hospitalizáciu umiestneného vo Fakultnej nemocnici T., ambulantne liečený nie je. Súd prvej inštancie sa v súlade s § 261 CMP nahliadnutím oboznámil so zdravotnou dokumentáciou umiestneného, pričom skonštatoval, že okolnosti uvádzané ošetrujúcou lekárkou sa zhodujú s obsahom zdravotnej dokumentácie umiestneného. Ošetrujúca lekárka sa domnieva, že umiestnený je spôsobilý chápať zmysel konania a rozhodnutia a odporúčala mu doručovať písomnosti súdu. V súlade s § 260 ods. 1 CMP bol vykonaný výsluch umiestneného, ktorý po poučení podľa § 258, 259 a 257 ods. 3 CMP žiadal, aby mu boli doručované písomnosti v konaní. Zástupcu

si zvolil, ako je uvedené vyššie, jeho prítomnosť na výsluchu, ani účasť dôverníka však nepožadoval. Umiestnený k okolnostiam privolania polície uviedol, že ho pohryzol susedkin pes, načo jej on následne vykopol bránu. On sa nikomu nevyhráždza, jemu sa vyhráždza sused. Namietal okolnosti postupu polície, kedy sa nemohol ani obliecť, nezamkol dom a tak ho doviedli na kliniku. V minulosti chcel podať trestné oznámenie na p. J., avšak skončil v CPZ, dostal podmienku. V predmetnom trestnom konaní podal odpor, výsledok konania ešte nevie. Pracuje ako vodič kamiónu, momentálne nemá vodičský preukaz, ktorý mu bol odobratý v trestnom konaní, je práceneschopný. Žije sám, svojim dvom maloletým deťom slúbil, že ich vezme na letnú dovolenku k moru. Podľa názoru ošetrujúceho lekára je potrebné prevzatie umiestneného v zdravotníckom zariadení. Predpokladaná doba liečenia je 2-3 týždne. Súd prvej inštancie si v predmetom konaní pripojil trestný rozkaz Okresného súdu Trenčín sp. zn. OT/11/2022 zo dňa 14.07.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 14.07.2022.

Z predmetného trestného rozkazu vyplýva, že umiestnený bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Trestného zákona, ktorý spáchal dňa 11.07.2022, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody na 3 mesiace, ktorého výkon mu bol podmienienečne odložený a bola mu určená skúšobná doba 12 mesiacov. Zároveň mu bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu 12 mesiacov. Z výpovede ošetrujúcej lekárky, ako aj z obsahu spisu, súd dospel k záveru, že umiestnený môže v dôsledku rozvoja závislosti od alkoholu ohroziť predovšetkým seba, ale aj svoje blízke okolie, pričom môže hroziť aj zhoršenie jeho zdravotného stavu, u umiestneného je potrebné doriešiť aj prejavujúci sa manický syndróm. S ohľadom na uvedené súd dospel k záveru, že prevzatie umiestneného v zdravotníckom zariadení je potrebné, je v jeho záujme a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie K. P.. Uviedol, že žiada o prepustenie zo psychiatrickej ambulancie (K.) N. z dôvodu, že má doma mini farmu, kde chová zákonom chránené zvieratá, o ktoré sa mu starajú momentálne susedia a brat má dvoch psov, ktorí prestali jesť, keď ho zobrali. Záverom uviedol, že má hypotéku na dom, platí výživné na deti a všetko financuje sám, z ktorého dôvodu nechce prísť o všetko, čo budoval 20 rokov. Chce podpísať reverz.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

5. Podľa § 253 ods. 1 a 2 CMP, zdravotnícke zariadenie, v ktorom je osoba umiestnená z dôvodov uvedených v osobitnom predpise (ďalej len „umiestnený“), je povinné oznámiť súdu do 24 hodín prevzatie umiestneného bez jeho informovaného súhlasu. Oznamovaciu povinnosť má zdravotnícke zariadenie aj vtedy, ak umiestnený svoj informovaný súhlas odvolá, a to do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu. Ak je umiestnený, ktorý bol prijatý do zdravotníckeho zariadenia s informovaným súhlasom, obmedzený vo voľnom pohybe alebo styku s vonkajším svetom, je toto zdravotnícke zariadenie povinné urobiť oznámenie podľa odseku 1 do 24 hodín od takého obmedzenia.

6. Podľa § 254 ods. 2 CMP, súd začne konanie bez návrhu na základe oznámenia zdravotníckeho zariadenia podľa § 253, ak sa konanie nezačalo už skôr na návrh.

7. Podľa § 256 CMP, súd môže ustanoviť procesného opatrovníka umiestnenému aj vtedy, ak to považuje za potrebné na ochranu jeho záujmov, najmä ak má pochybnosti, či má umiestnený spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

8. Podľa § 257 ods. 1 CMP, ak je umiestnený plnoletý, má v konaní spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu aj vtedy, ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

9. Podľa § 257 ods. 3 CMP, rozhodnutie vo veci samej súd okrem zákonného zástupcu alebo procesného opatrovníka doručí aj umiestnenému. Umiestnený môže požiadať, aby mu súd doručoval všetky písomnosti v konaní.

10. Podľa § 261 CMP, súd sa oboznámi s názorom ošetrujúceho lekára, prípadne ďalších osôb, ktoré môžu objasniť stav veci, a so zdravotnou dokumentáciou umiestnenej.

11. Podľa § 260 ods. 1, 2 a 3 CMP, súd umiestneného vylúčne. Výsluch umiestneného súd uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade umiestneného vzhľadne. Ak o to požiada umiestnený, vylúčne ho súd vždy.

12. Podľa § 6 ods. 9 písm. d) zákona číslo 576/2004 Z. z., pacienta možno bez informovaného súhlasu prevziať do ústavnej starostlivosti, ak pacient v dôsledku duševnej choroby, alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jeho zdravotného stavu.

13. Právo na osobnú slobodu je zaručené prostredníctvom článku 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článku 8 Listiny základných ľudských práv a slobôd a článku 17 Ústavy Slovenskej republiky.

14. Podľa článku 17 ods. 6 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky prípady, v ktorých možno prevziať osobu do zdravotníckej starostlivosti, alebo ju v nej držať bez jej súhlasu, môžu byť definované len zákonom.

15. Úpravu detenčného konania upravuje zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v ust. § 6 ods. 9 písm. d) stanovuje, že osobu, ktorej sa má zdravotná starostlivosť poskytnúť, možno bez informovaného súhlasu prevziať do ambulantnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti, ak ide o osobu, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo s príznakmi duševnej poruchy ohrozuje seba alebo svoje okolie, alebo ak hrozí vážne zhoršenie jej zdravotného stavu.

16. Tzv. detenčné konanie, konanie o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení upravuje CMP v ustanoveniach § 252 až § 271. Účelom prvej fázy detenčného konania je posúdiť zákonnosť prevzatia umiestneného.

17. V konaní o prípustnosti prevzatia a držania v ústave zdravotníckej starostlivosti sa rozhoduje o právach a právom chránených záujmoch osôb vyžadujúcich si pre svoj zdravotný stav úkony zdravotnej starostlivosti. Táto úprava sa premieťa aj do postupu štátnych orgánov, teda aj súdu vždy, keď si to ochrana týchto subjektov vyžaduje. V danom prípade si zdravotnícke zariadenie - Fakultná nemocnica T. - splnila obligatórnu povinnosť a súdu v 24-hodinovej lehote v súlade s § 253 ods. 1 CMP oznámila prevzatie umiestneného do ústavnej psychiatrickej starostlivosti umiestneného bez jeho súhlasu v tomto zdravotníckom zariadení. Oznámenie zdravotníckeho zariadenia má povahu podnetu na začatie konania, a preto súd prvej inštancie v súlade s § 254 ods. 2 CMP začal bez návrhu konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia a držania K. P. v zdravotníckom zariadení.

18. Odvolací súd vychádzajúc dôsledne z citovanej právnej úpravy a pri skúmaní, či boli dodržané všetky procesné práva garantované umiestnenému za účelom ochrany a zabezpečenia jeho práva na spravodlivý súdny proces a zabezpečenia prístupu k spravodlivosti, ako aj vyhodnotiac dôsledne a citlivo dôvody, pre ktoré bola konkrétna osoba umiestnená bez svojho súhlasu v zariadení zdravotnej starostlivosti, konštatuje, že odvolací súd nezistil žiadne také dôvody, pre ktoré by umiestnenie K. P., bolo nutné vyhodnotiť ako neprípustné, v rozpore s jeho ľudskými či procesnými právami, resp. bez náležitého a relevantného zákonného dôvodu, osobitne dôrazne s akcentom na jeho doposiaľ skúmaný, zistený a konštatovaný zdravotný stav.

19. Súd prvej inštancie postupoval dôsledne podľa zákonných ustanovení citovanej právnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, oboznámil sa pred rozhodnutím so zdravotným stavom umiestneného a s jeho zdravotnou dokumentáciou, rovnako v súlade s požiadavkou obsiahnutou v § 260 ods. 1 a 2, § 261 CMP vypočul ošetrojúcu lekárku umiestneného, súd osobne vypočul aj umiestneného a dal mu priestor procesne sa vyjadriť pred rozhodnutím súdu. Súd prvej inštancie teda sa správne oboznámil s okolnosťami, za ktorých bol umiestnený prijatý do Fakultnej nemocnice T. na psychiatrickú kliniku, pričom bolo zistené, že umiestnený bol prijatý, lebo sa opakovane vyhrážal obesením, chcel lano, mal pripravené nože, tiež strelnú zbraň, bol hlučný, rušivý, v opitosti býva agresívny, šoféruje. Z výpovede ošetrojúcej lekárky mal aj odvolací súd za preukázané, že u umiestneného sa prejavuje afektívna labilita, dysforická, vysoká intrapsychická tenzia, abúzus alkoholu s rozvojom závislosti, v ebrietach vyhrážanie

sa suicidom, homicídiom, má poruchy správania v opitosti (verbálna brachiálna agresivita, šoférovanie pod vplyvom alkoholu). Predpokladaná diagnóza je závislosť od alkoholu, manický syndróm k doriešeniu.

20. Súd prvej inštancie sa správne ďalej v súlade s § 261 CMP nahliadnutím oboznámil so zdravotnou dokumentáciou umiestneného, pričom správne konštatoval, že okolnosti uvádzané ošetrojúcou lekárkou sa zhodujú s obsahom zdravotnej dokumentácie umiestneného. V súlade s § 260 ods. 1 CMP súd prvej inštancie rovnako správne vykonal výsluch umiestneného, ktorý bol poučený podľa § 258, 259 a 257 ods. 3 CMP. Vzhľadom na vyššie uvedené potom súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že umiestnený môže v dôsledku rozvoja závislosti od alkoholu ohroziť predovšetkým seba, ale aj svoje blízke okolie, pričom môže hroziť aj zhoršenie jeho zdravotného stavu, u umiestneného je potrebné doriešiť aj prejavujúci sa manický syndróm. S ohľadom na uvedené súd dospel k záveru, že prevzatie umiestneného v zdravotníckom zariadení je potrebné, je v jeho záujme a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a správne rozhodol, že prevzatie K. P. do zdravotníckeho zariadenia je prípustné.

21. Odvolací súd taktiež konštatuje, že boli zo strany zdravotníckeho zariadenia, ako aj súdu prvej inštancie, dôsledne dodržané aj zákonom požadované časové limity, zdravotnícke zariadenie oznámilo odvolanie informovaného súhlasu umiestneného do 24 hodín od odvolania informovaného súhlasu a aj okresný súd rozhodol v súlade s § 262 ods. 2 CMP a vydal uznesenie o prípustnosti prevzatia umiestneného do piatich dní od obmedzenia jeho osobnej slobody.

22. Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

23. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trov odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu **n i e j e** prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).